

గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా ఆ బార్లో పని చేస్తున్నాను. మా బార్కు మంచి పేరుంది. శని, ఆదివారాల్లో కిటికీటలాడుతుంటుంది. ఆరోజు శనివారం అనుకుంటాను. సాయంత్రం ఏడయి ఉంటుంది. బార్ పలచగా ఉంది. బాబూరావుతో

పాటు మరో ముగ్గురు వచ్చారు. రెండు వారాల కొకసారి అతను వస్తుంటాడు. అతనితో పాటు ఒకళ్లిద్దరు తప్పనిసరిగా ఉంటారు. అతను తాగడు. బిల్ మటుకు తనే ఇస్తుంటాడు. అతనికి నలభయి సంవత్సరాలుంటాయేమో ఎర్రగా, పొడుగ్గా ఉంటాడు. నాకు టీప్ ఉదారంగా ఇస్తుంటాడు. అతను వచ్చినప్పుడు ఆ బల్ల నన్ను చూసు కొమ్మని మా మేనేజరు నన్ను పురమాయిస్తుంటాడు. చిన్నప్పుడు చాలా కష్టపడి పయికి వచ్చాడని విన్నాను. సివిల్ కాంట్రాక్టర్ గా మంచి పేరుంది. బాగానే సంపాదించాడు. రెండు కార్లున్నాయి. మా కాలనీలోనే పెద్ద ఇల్లు కట్టుకున్నాడు. ఇద్దరు పిల్లలనుకుంటాను.

బార్లో అతనితో నేను ఎక్కువసార్లు చూసిన వ్యక్తి రాంబాబు. బాబూరావు, రాంబాబు ఒక ఊరు వాళ్లనుకుంటాను, వాళ్ల సంభాషణల్లో ఆ ఊరి సంగతులు దొర్లుతుండేవి. అతనికంటే

ఈ పరిచయాల మీద బాబూరావుకు ఎటువంటి ఆసక్తి ఉన్నట్టు అనిపించలేదు. “మీకేం కావాలో చెప్పండి” అన్నాడు.

“ఏమిటా ఆ తొందర?” విసుగ్గా అన్నాడు రాంబాబు.

బాబూరావు నా వంక చూస్తూ, “పాపం ఆ కుర్రాడు ఆర్డరు కోసం అయిదు నిమిషాల నుండి ఎదురుచూస్తూ నిలబడి ఉన్నాడు. అదీ కాకుండా నేను మీతో ఎక్కువసేపు కూర్చోలేను” అన్నాడు.

“ఎందుకో?”

“ఎనిమిదిన్నరకు నాకు వేరే పని ఉంది. నువ్వు మందు ఇప్పించమంటే కాదనలేక తీసుకువచ్చాను”.

“మా కోసం అక్కడకు వెళ్లడం మానేయి”.

“వీలు కాదు... చెప్పండి... ఏమేమి తీసుకుంటారు?”

రాంబాబు నా వంక ఎగాదిగా చూసి, “వీడు నీ శిష్యుడే కదరా, చెప్పేవరకు ఆగుతాడలే. ఇహ ఈ రెడ్డి గురించి చెప్తాను విను. అన్నల పుణ్యమా అని వాళ్ల ఊళ్లో బతకలేక బిచాణా ఎత్తేసి ఉన్నదంతా అమ్ముకుని వీడి తండ్రి ఇక్కడికొచ్చి స్థిరపడిపోయాడు. తంతే గారెలబుట్టలో పడ్డట్టుయిందనుకో. వస్తూ అదృష్టం తోడు తెచ్చుకున్నారేమో తెలియదు. ఇక్కడకొచ్చి బాగానే సంపాదించు కున్నారు. రెడ్డి కార్పొరేషన్లో ఉద్యోగం. పేరుకే అది. నిజంగా చేసేది ప్లాట్లు, ప్లాట్ల పని. ఆఫీసు సమయంలోనే చేస్తుంటాడు. వీడు ఎంతో కొంత నీకు సహాయపడొచ్చు. వీడితో వచ్చిన సమస్య ఏమిటంటే నీకు ఎటువంటి సమస్యలు లేకపోతే సృష్టిస్తాడు. సమస్యలుంటే జటిలం చేస్తుంటాడు...” అంటుంటే అందరూ నవ్వాక అందరి తరపున వాళ్లకేమేమి కావాలో చెప్పాడు రాంబాబు. లిస్టు పెద్దగానే ఉంది. అతని సంగతి నాకు తెలుసు.

తాగాక తెప్పించిందల్లా తినడు. చాలా వదిలేస్తాడు.

ముందు మందు తీసుకొచ్చి తర్వాత తినడానికి

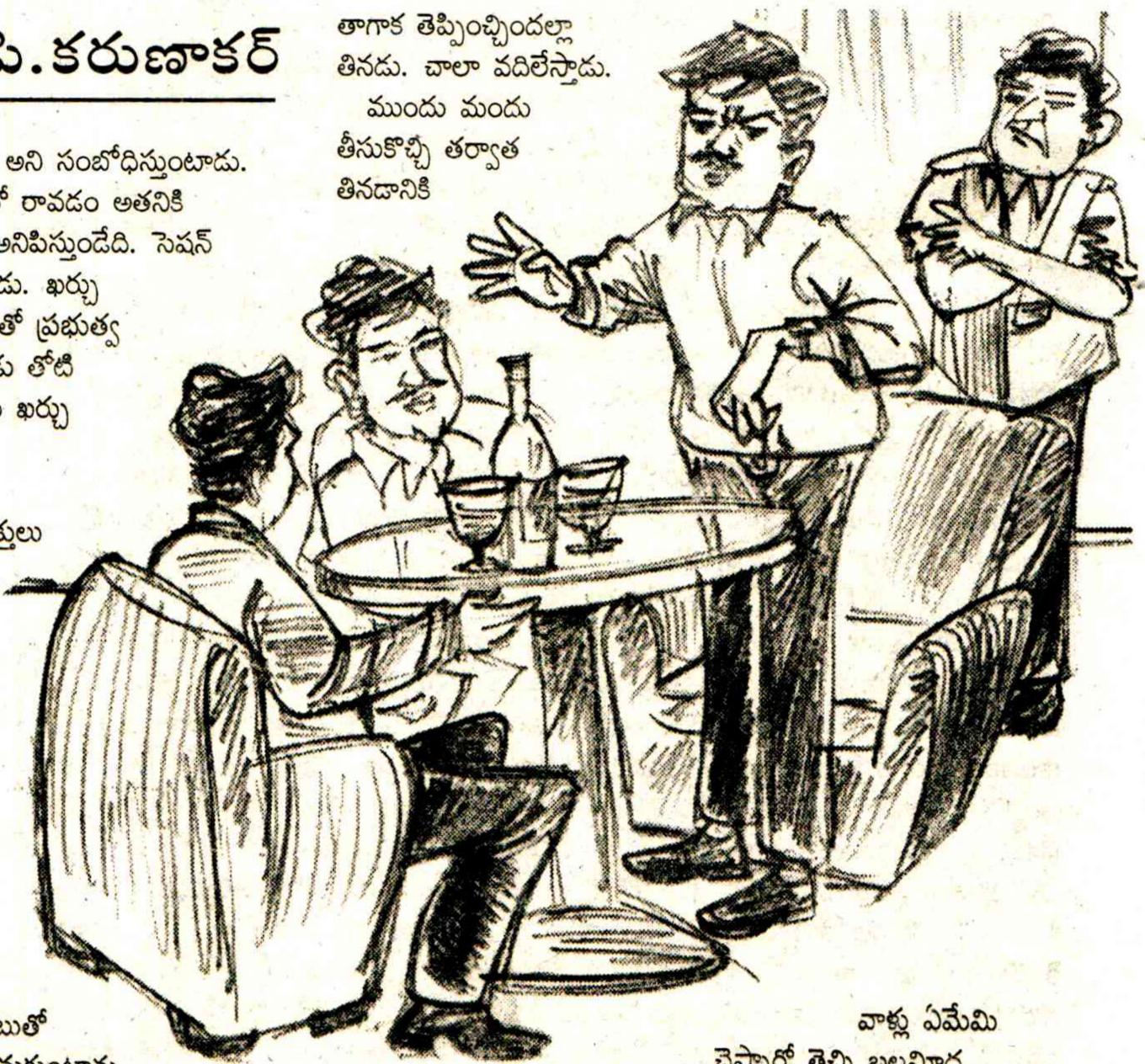
ఊరు చివర రాయి

బి.పి.కరుణాకర్

రాంబాబు చిన్నవాడయినా అతన్ని ‘ఎరా’ అని సంబోధిస్తుంటాడు. చులకన చేసి మాట్లాడేవాడు. రాంబాబుతో రావడం అతనికి అయిష్టంగా ఉన్నట్టు నా మటుకు నాకు అనిపిస్తుండేది. సెషన్ అయిపోయేవరకు ఇబ్బందిగా కూర్చునేవాడు. ఖర్చు బాబూరావుదే. సామాన్యంగా బాబూరావుతో ప్రభుత్వ ఉద్యోగస్తులు వస్తుండేవారు. అప్పుడప్పుడు తోటి కాంట్రాక్టర్లు వచ్చేవారు. అప్పుడు మటుకు ఖర్చు వాళ్లలో ఎవరో ఒకరు భరించేవారు.

ఆ సాయంత్రం ఏడు గంటలప్పుడు బాబూరావు, రాంబాబు మరో ఇద్దరు వ్యక్తులు వచ్చారు. వాళ్లను మా బార్లో ఎప్పుడూ చూసినట్టు గుర్తు లేదు. వాళ్లు తాగే బ్రాండులబట్టి ఇచ్చే టీపెలబట్టి మాకు గుర్తుంటారు. రాంబాబుతో వచ్చిన సమస్య ఏమిటంటే మూడు పెగ్గులు వేసుకున్నాక అర్థంలేని విషయాలు అందరికీ వినబడేలా పెద్దగా మాట్లాడు తుంటాడు. నాలుగో పెగ్గు పడితే ఎవరయినా సహాయం చేస్తేగాని నడిచే స్థితిలో ఉండేవాడు కాదు. ఒకటో రెండు సార్లు, ఎందుకు ఎక్కువ తాగుతాడో, మెట్లమీద వాంతి చేసుకున్నాడు. రాంబాబుతో వచ్చినవాళ్లు బాబూరావుకు కూడా కొత్త అనుకుంటాను, వాళ్లు కూర్చున్న తర్వాత గాని రాంబాబు అతనికి పరిచయం చేయలేదు. పరిచయం చేస్తున్నప్పుడు ఆర్డర్ తీసుకోడానికి నేను బల్లదగ్గరే నుంచున్నాను.

“ఇతని పేరు శాస్త్రి. డి.ఇ.ఓ. ఆఫీసులో పని చేస్తున్నాడు. నాకు బాగా తెలిసినవాడు. టీచర్ల పెన్షన్లు అవీ చూస్తుంటాడు. ఊరకనే కాదు. రోజుకు ఒకసారికన్నా ఎక్కువసార్లు మందుకొట్టడు. నీకు ఏవిధంగానూ ఉపయోగపడదు” అన్నాడు రాంబాబు.

వాళ్లు ఏమేమి

చెప్పారో తెచ్చి బల్లమీద

అమర్చాను. వాళ్లు మొదలుపెట్టారు. బాబూరావు మటుకు సెల్లో ఎవరితోనో చాలాసేపు మాట్లాడుతూ ఉండిపోయాడు. వాళ్లు ముగ్గురు తమలో తాము మాట్లాడుకుంటూ అతని సంగతి మర్చిపోయినట్టు న్నారు. వాళ్ల సంభాషణలో జోక్యం చేసుకోవడం అతనికి ఇష్టం లేదేమో ఆ తర్వాత పక్కబల్ల మీదున్న దినపత్రిక అందుకుని సాఫ్ట్ డ్రింక్ కొద్ది కొద్దిగా తీసుకుంటూ తిరగవేయడం మొదలెట్టాడు. బల్లమీదున్న నిండుసీసా ఖాళీ అవుతోంది.

ఎనిమిదీ నలభయికనుకుంటాను, దినపత్రిక మడిచి నాకు అందించి సెల్లో ఎవరికో ఫోను చేసి, "వచ్చేస్తున్నా" అని లేచి నిలబడ్డాడు బాబూరావు. అతను లేచి నిలబడగానే వాళ్ల మాటలు ఆగిపోయాయి. రాంబాబు ఖాళీ చేసిన గ్లాసు చేతిలోనే పట్టుకుని, "వెళ్తున్నావురా?" అడిగాడు. అతని మాటలు ముద్దగా ఉన్నాయి.

"ఎనిమిదిన్నరకి వెళ్లిపోవాలని ముందే చెప్పాను కదా?"

"బిల్లు ఎవడు కడ్డాడు, నీ బాబా?"

"బిల్లు నేనే కడ్డాను".

"మాకు ఇది చాలదు. ఇంకా కావాలి".

"ఎం కావాలో చెప్పి తెప్పించుకోండి. బిల్లు సంగతి నాకు వదిలేయండి".

"వెళ్లిపోతున్నావు కదా?"

"కౌంటర్లో చెప్పి వెళ్తాను. మీరు కానీయండి" అని నా వంక చూసి, "వీళ్లకేం కావాలో తీసుకొచ్చి ఇవ్వు. బిల్లు కౌంటర్లో ఇవ్వు" అని టీప్ నా చేతిలో పెట్టాడు. తలూపాను.

"వెళ్తూ కాని, రెండు నిమిషాలు కూర్చోరా. మా వాళ్లను నీకు పరిచయం చేశాను కాని మా వాళ్లకు నిన్ను పరిచయం చేయలేదు. రెండు నిమిషాలకంటే ఎక్కువ తీసుకోను... కూర్చోమంటుంటే..." అన్నాడు రాంబాబు. మందు మాట్లాడడం మొదలెట్టింది అనుకుంటాను.

చేతి గడియారం వంక ఒకసారి చూసుకుని బాబూరావు కూర్చుని రాంబాబు ముఖంలోకి చూశాడు. రాంబాబు సిగరెట్ వెలిగించుకో బోతూ ఆగి, "మేం మజా చేస్తాంటే నీకు కడుపు మంటగా ఉందా?" అడిగాడు.

"లేదు".

"నీకు కాస్త పేరు రాగానే కొమ్ములు మొలుచుకువచ్చాయిరా" అని సిగరెట్ వెలిగించుకున్నాడు. ఆరిపోని అగ్గిపుల్ల అతని ఒడిలో పడిందో, కుర్చీలో పడిందో విదిలించాడు.

"మనం మనం ఏదో మాట్లాడుకుంటూ ఉండిపోయి వీడి సంగతి మీకు చెప్పడం మర్చిపోయాను. నాదీ వీడిదీ ఒకే ఊరు. చిన్నప్పుడు ఒకే బడిలో చదువుకున్నాం. వీడి అయ్యా గవిడిగేదెలా ఉండేవాడు. చాలా సంవత్సరాలపాటు మా ఇంట్లో పాలేరుగా ఉన్నాడు. వీడి

ఇచ్చి ఉండకపోతే వీడు ఇంతటివాడు అయి ఉండేవాడు కాదు. వీడు కష్టపడలేదని కాదు. పయికి రావడానికి కష్టపడ్డాడు. అదృష్టం కూడా కలిసివచ్చింది..." చుట్టుపక్కల బల్లల చుట్టూ కూర్చున్నవాళ్లు రాంబాబు మాటలు ఆసక్తిగా వింటున్నారు. అందరూ వినాలనే అతను అంత పెద్దగా మాట్లాడుతున్నాడనుకుంటాను.

నిజమయినా, కాకపోయినా రాంబాబు ఎప్పటి విషయాలో ఆ సమయంలో చెప్పడం నాకు మంచిగా అనిపించలేదు. ఎప్పటినుండి బాబూరావు మీద కసి పెంచుకుంటున్నాడో, ఆ అసహ్యమంతా వెళ్లగక్కేస్తున్నట్లుగా ఉంది. బాబూరావు కోపంతో లోలోపల ఉడికిపోతున్నాడేమో బయట పడడం లేదు. శాంతంగా ఉన్నాడు. ముఖంమీద నవ్వు బిగుసుకుపోలేదు.

రాంబాబు లేచి నిలబడబోతోంటే శాస్త్రి అతని చేయి పట్టుకుని కూర్చోబెట్టబోతోంటే, చేయి విదిలించుకుని... "శాస్త్రి, నువ్వుండరా... మొదలెట్టాను కదా... చెప్పడం పూర్తి చేయనీయరా... ఎంతవరకు చెప్పాను?" అడిగాడు.

శాస్త్రి జవాబు చెప్పలేదు. రెడ్డి తనకేం పట్టనట్టు మందు నింపాదిగా తాగుతున్నాడు. బాబూరావు మాటిమాటికి చేతి గడియారం వంక చూసుకుంటున్నాడు. అవతల ఎంత అత్యవసరమయిన పనుందో?

"ఏదో చెప్పబోయి మర్చిపోయాను... గుర్తొచ్చింది. అప్పట్లో ఆదివారం వస్తే వీళ్లకు పండగే పండగ. గొడ్డును కోసేవాళ్లు. కువ్వలు వేసేవాళ్లు. కువ్వలు వేయడంలో వీడు నేర్పరి అని వీళ్ల వాడెవడో నాకు చెప్పాడు. తక్కువ వాడేం కాదు. లీడర్షిప్ క్వాలిటీస్ చిన్నప్పటి నుండి ఉన్నాయి. రెండు పూటలా కూర వండగా మిగిలిన మాంసపు ముక్కల్ని ఇంటి బయట తాడుకు కట్టి ఎండవేసేవాళ్లు. ఎండిన మాంసపు ముక్కల్ని 'వరికీళ్లు' అనేవాళ్లు. వీడి జేబులో కాల్చిన వరికీళ్లు ఎప్పుడూ ఉంటూండేవి. ఒక్కోటి తీసి జేళ్లు నమిలినట్టు నమిలేవాడు..." రాంబాబు చెప్పుకుపోతున్నాడు. బతికి ఉండగానే బాబూరావు చర్మం

వీడు ఇప్పుడు ఇంత నీటుగా ఉంటున్నాడు కాని చిన్నప్పుడు వేసుకోడానికి సరయిన బట్టలుండేవి కావు. మా నాన్నకు తెలియకుండా నా పాతబట్టలు అమ్మ ఇస్తుండేది. ఒకసారి ఎవరిదో గేదె వెళ్లిపోతే వీడి అశ్రద్ధవలనే అది తప్పిపోయిందని వీడిని చెట్టుకు కట్టేసి గొడ్డును బాదినట్టు బాదుతుంటే వీడి అయ్య కూడా అడ్డం రాలేదు.

అయ్య నాలుగు పూటల భోజనం ఒక్క పూటలో లాగించేవాడు. వాడికి వండలేక మా అమ్మ తెగ విసుక్కునేది. అయినా తప్పేది కాదు. వీడు అయిదో తరగతి వరకు చదివి ఆ తర్వాత చదవలేక మానేశాడు. వీళ్లింట్లో అయిదో తరగతి వరకు చదువుకుంది వీడే అనుకుంటాను. ఒకటి, రెండు సంవత్సరాల పాటు ఊళ్లో వాళ్ల గొడ్డు కాసేవాడు". రాంబాబు ఆగి ఒక పెగ్ గ్లాసులో పోసుకుని సోడా కలుపుకుని నాలుగు గుక్కల్లో గ్లాసు ఖాళీ చేసి బల్లమీద పెట్టాడు. వేళ్ల మధ్య ఉన్న సిగరెట్ జారి బల్లకింద పడింది. అందుకోడానికి ప్రయత్నించాడు. కాని దొరకలేదు. పక్కబల్ల కిందకు వెళ్లింది. రాంబాబు తిరిగి మొదలెట్టాడు, "వీడు ఇప్పుడు ఇంత నీటుగా ఉంటున్నాడు కాని చిన్నప్పుడు వేసుకోడానికి సరయిన బట్టలుండేవి కావు. మా నాన్నకు తెలియకుండా నా పాతబట్టలు అమ్మ ఇస్తుండేది. ఒకసారి ఎవరిదో గేదె వెళ్లిపోతే వీడి అశ్రద్ధవలనే అది తప్పిపోయిందని వీడిని చెట్టుకు కట్టేసి గొడ్డును బాదినట్టు బాదుతుంటే వీడి అయ్య కూడా అడ్డం రాలేదు. చివరకు మా అమ్మ వెళ్లి అడ్డుకుంటే కాని మునసబు వీడిని కొట్టడం ఆపలేదు. ఆ తర్వాత గొడ్డు కాయడం మానేశాడు. ఇప్పుడింత కాంట్రాక్టరయ్యాడంటే, నాలుగు డబ్బులు వెనకేసుకున్నాడంటే ఒక విధంగా కారణం నేను. నేను నలుగురయి దుగురు పెద్దవాళ్లకు పరిచయం చేసి, మార్గాలు చూపించి, చేయూత

వలుస్తున్నట్లు అనిపిస్తోంది.

అతను చెప్పడం ఆపాక బాబూరావు రాంబాబు చెప్పిన స్థాయిలో, "నేను పయికి రావడంలో రాంబాబుగాడి ప్రమేయం ఏమీ లేదు. నాకు ఎప్పుడూ ఎటువంటి సహాయం చేయలేదు. నేను వేరేవాళ్లతో పనుండి వాళ్ల ఆఫీసుకు వెళ్లి వీడి కంటబడితే చాలు. వందో, రెండో దలో అడిగి తీసుకునేవాడు. అప్పుడప్పుడు మందు కొట్టించమని వెంటబడేవాడు. కాదనలేకపోయేవాడిని. నా చిన్ననాటి విషయాలు చెప్పాడు. ఏవీ అబద్ధాలు కాదు. నూటికి నూరుపాళ్లు నిజమే చెప్పాడు.

అప్పట్లో కాదు, ఇప్పటికీ ఆదివారం వచ్చిందంటే మా ఊరి గూడెంలో గొడ్డును కోసి సంబరంగానే గడుపుకుంటుంటారు. ఆ మాటకొస్తే నేనూ తింటుంటాను. ఎప్పటినుండో వస్తున్న ఆలవాటు. సిగ్గు పడవలసిన విషయం అని నేను అనుకోను. ఈ పట్టణంలో కొన్ని హోటళ్లలో, ఫైవ్ స్టార్ హోటళ్లలో, అమెరికన్ పిజ్జాలలో ఇది ఉంటుంది. రాంబాబుగాడికి తెలియని విషయం ఒకటుంది. సందర్భం వచ్చింది కాబట్టి చెబుతున్నాను. ఈ మాట సంవత్సరం కిందట మా అమ్మ చెప్పేవరకు నాకు తెలియదు. రాంబాబుగాడు పదహారు అణాల మా వాడే. కాకపోతే అటు పుట్టాడు..." అంతకు మించి చెప్పడానికి ఏమీ లేదన్నట్టు అందరి ముఖాల్లోకి చూసి సెల్ అందుకుని బయటకు వెళ్లిపోయాడు.